

ОШ „НиколаТесла“
Кљајићево
Школска 2023/24. година

САМОВРЕДНОВАЊЕ ОК 5 : Етос

Садржај

- I Анализа самовредновања и унапређивања ОК5 : Етос у последње три године
- II Самовредновање ОК5 : Етос у школској 2023/24. години
- III Препоруке за даље унапређивање ОК 5 : Етос

Тим за самовредновање

Бранка Вулетић
Синиша Келић
Вера Пољак
Никола Стефановић
Сања Чавић
Снежана Николић
Тања Зинаја
Ружица Вукелић

I Анализа самовредновања и унапређивања ОК5 : Етос у последње три године

На састанку Тима за самовредновање ОК5 : Етос, који је одржан 30.11.2023. године вршена је детаљна анализа свих индикатора квалитета у овој области и активности које су раније спроведене.

У школској **2020/21.** години самовредновање ОК5 : Етос реализовао је Тим у саставу : Санела Фехер (наставница немачкој језика), Драгана Бертић (наставница математике) и Сања Чавић (педагог) у периоду од марта до маја 2021. године који је донео следеће препоруке за унапређивање рада у овој области :

- На годишњем нивоу организовати кампању за борбу против насиља у коју ће бити укључени наставници, родитељи и ученици
- Испитати ставове родитеља о њиховој укључености у рад школе
- Наставити са увођењем иновација у наставни рад у складу са Европским и Школским развојним планом школе (инклузивни приступ, ИКТ, савремене методе учења)

Реализација :

- Кампања за борбу против насиља обухватила је разноврсне превентивне активности видљиве у Годишњем извештају о раду школе. Родитељи су се укључивали у поједине активности : ликовна колонија, књижевно вече, уличне трке, хуманитарне акције и сл. Ове године је било ограничено укључивање због мера предострожности у ширењу Ковида.
- Нису испитивани ставови јер су обустављени планови за интензивније укључивање због Ковида
- Све активности планиране Европским развојним планом су реализоване : Европски пројекат мобилности трајао је до 31.12.2022. године и завршни извештај о овом пројекту је прихваћен и високо оцењен (90 од 100 бодова)

У школској **2021/22.** години самовредновање ОК5 : Етос реализовао је Тим у саставу : Вера Пољак (психолог), Ана Лончар (учитељица), Нада Трбојевић (учитељица) , Сања Чавић (педагог) и донео следеће препоруке :

- Размотрити сврсисходност доношења правилника о похваљивању и награђивању наставника
- Испитати ставове родитеља о томе да ли су довољно укључени у рад школе и на који начин и шта мисле у које активности и на који начин би могли бити укључени у даљем раду
- Испитати план наставника за заједничке активности са родитељима наредне школске године
- Испитати ставове наставника о преиспитивању сопствене праксе и сакупити податке о начинима унапређивања праксе сваког наставника

Реализација :

У школској **2022/23.** години исти Тим је спровео анкету међу наставницима. 57% наставника се у упитнику изјаснило да је потребно израдити Правилник о похваљивању и награђивању запослених и изјаснили су се које врсте похвала и награда сматрају за најадекватније.

Као активности које би могли да реализују са родитељима у наредној години на тему превенције насиља родитељи су издвојили : презентацију, радионице на тему насиља и укључивање родитеља , предавање, видео презентације на тему насиља, дежурство са родитељима у школи један дан месечно, радионице заједно са педагогом и психологом, посете спортским догађајима.

Наставници су као начине самовредновања сопствене праксе издвојили : самокритику, самопроцену, коришћење повратне информације након посета часовима, разговоре са колегама

и размену искуства, постигнућа ученика, резултате анкета спроведених међу ученицима и родитељима, примену правилника о самовренодвању.

Наставници наводе да иновације у своју наставну праксу уводе кроз : употребу дигиталних наставних средстава, кроз самостална истраживања или употребом искуства колега, примену знања стечених на семинарима, на основу интересовања ученика, праћењем предлога издавача уџбеника.

Родитељи су у току школске 2022/23. године учествовали у различитим активностима школе : хуманитарне акције, ДДОР "Олимпијска стаза" у Сомбору, Обилазак и упознавање установа у насељу – Кљајићеву, подршка у обуци пливача, Уличне трке у Сомбору, реализација програма Дечије недеље, организација изложбе у Дому културе.

Донете су и следеће препоруке :

- Израдити Правилник о похваљивању и награђивању запослених
- Наставити са реализацијом годишњих кампања за борбу против насиља
- У Кампању укључити интензивнију обуку деце за реаговање у ситуацијама насиља
- Материјале из радионица истаћи на видљивим местима у учионицима и ходиницима.
- Помовисати превентивне активности на сајту школе
- Процедуре у интервенцији јасније истаћи у школи на више места
- У сваком одељењу током школске године реализовати минимално једну заједничку активност родитеља и ученика усмерену на превенцију насиља и промовисати те активности
- Испитати спремност и ставове родитеља о укључивању у школске активности
- Предложити наставницима начине и инструменте самоврендовања сопствене праксе
- Проверавати да ли се у праксу имплементирају знања стечена на семинарима

II Самовредновање ОК5 : Етос у школској 2023/24. години

5.1. Успостављени су добри међуљудски односи.

5.1.1. У школи постоји доследно поштовање норми којима је регулисано понашање и одговорност свих.

Да

5.1.2. За дискриминаторско понашање у школи доследно се примењују мере и санкције.

У нашој школи није било случајева дискриминаторског понашања.

5.1.3. За новопридошле ученике и запослене у школи примењују се разрађени поступци прилагођавања на нову школску средину.

Школски програм садржи и Програм прилагођавања на нову школску средину за ученике и наставнике. Овај Програм обухвата активности упознавања нових ученика и наставника са физичком средином и запосленима и подразумева обавештавање о врстама подршке коју могу да очекују од различитих актера у школи.

5.1.4. У школи се користе различите технике за превенцију и конструктивно решавање конфликта.

Школа користи следеће технике :

- технику едукације- о ненасилној комуникацији кроз садржаје наставних предмета и ЧОС-а , предавања и радионице за ученике
- технику надзора – видео надзор који се сваке године допуњава новим камерама
- технику развоја безбедности школске средине : појачана дежурства наставника, редовне посете школског полицајца

- технику групног и индивидуалног саветовања : рад одељенских старешина и стручне службе са ученицима на превенцији и решавању конфликтних ситуација
- технику алтернативног избора : промовисање спорта, културних активности и здравих стилова живота

Препорука :

1. Интензивнија обука ученика за реаговање у ситуацијама насиља
 - На ЧОСовима са свим одељењима проћи врсте и нивое насиља, поновно представљање платформе „Чувам те“
 - Направити план радионица са ученицима (један део може да буде у оквиру Клуба за учење средом и петком)
 - Материјале са радионица излагати у ходницима
 - Направити у свакој згради безбедоносни кутак где ће бити видљиве све информације (може се поставити и кутија за анонимна питања ученика)

5.2. Резултати ученика и наставника се подржавају и промовишу

5.2.1. Успех сваког појединца, групе или одељења прихвата се и промовише као лични успех и успех школе.

Успех ученика и наставника се промовише одмах након активности путем вибер групе где се објављује вест и слика везана за одржану активност и постигнут резултат. Успех се промовише и на Одељенским и Наставничким већима, на сајту школе и фејсбук страници школе као и у локалним новинама. На дан школе, уз присуство родитеља и представника локалне средине, успех ученика и наставника се похваљује и награђује. Најуспешнији ученици на крају осмог разреда добијају и посебне награде. Од прошле године започели смо праксу наградног едукативног излета за ученике такмичаре.

Школа има неколико ангажованих администратора школског сајта и фејсбук странице. Сви запослени су позвани да администраторима достављају податке о активностима које промовишу успех наших ученика и наставника.

У школи постоји и летопис са фотодокументацијом свих важних активности на нивоу школске године.

5.2.2. У школи се примењује интерни систем награђивања ученика и запослених за постигнуте резултате.

У школи постоји правилник о похваљивању и награђивању ученика – детаљно анализиран на ШО на коме је и усвојена измена правилника у току школске 2021/22. године.

Интерни система награђивања ученика и запослених постоји у виду традиције похваљивања и награђивања током прослве Дана школе. Није дефинисан интерни правилник о награђивању наставника.

Према резултатима упитника спроведеног у школској 2022/23. години, 82% наставника сматра да у школи постоји интерни систем похваљивања и награђивања запослених, 57% сматра да је потребно израдити конкретан правилник о похваљивању и награђивању. Као три најважније врсте похвала наставници су издвојили : усмене похвале на Наставничком већу и прослави Дана школе као и објављивање постигнутих резултата на сајту школе. Као најважније врсте награда истакли су новчане награде, екскурзије запослених и продужење годишњег одмора.

Тим за самовредновање Етоса у школској 2023/24. години донео одлуку да се Правилник за сада не израђује обзиром да се ставке које су наставници навели свакако похваљују и награђују (и да са том праксом треба наставити) осим новчаног награђивања за које школа не поседује средства.

5.2.3. У школи се организују различите активности за ученике у којима свако има прилику да постигне резултат/успех.

Школа организује различите врсте такмичења и активности у којима ученици могу да постигну успех :

1. Такмичења из наставних предмета
Сваке године наши ученици се припремају за такмичење из математике, историје, биологије, географије, физике, хемије. У зависности од генерације припремају се из српског језика, немачког језика, енглеског језика.
2. Такмичења из вештина
Сваке године наши ученици учествују на такмичењима из одбојке, фудбала, кошарке, атлетике и саобраћаја. Учествујемо на Улочним тркама у Сомбору, на РТС кросу, малој олимпијади.
3. Уметничке активности
У оквиру хорског извођења наши ученици наступају не неколико манифестација годишње у Кљајићеву, Сомбору и другим местима.
Сваке године, једнпут или два пута, за ученике се организује Дечија ликовна колонија у оквиру које се излажу сви радови а најуспешнији остају трајно изложени у школи.
У оквиру предузетничких активности наши ученици израђују украсне предмете који се излажу на хуманитарним базарима.
4. Спортске активности
У оквиру Дечије недеље организују се спортске и рекреативне активности и међудодељенска такмичења за ученике. Међудодељенска такмичења организују се и још неколико пута годишње према жељама ученика.
5. Учешће на наградним конкурсима
Наши ученици учествују на литерарним и ликовним конкурсима и на конкурс за Најлепшу свеску исписану ћириличним писмом.
6. Учешће у едукативним радионицама које организују друге институције (Сомборски градски музеј, Дечије одељење градске библиотеке, Српска читаоница „Лаза Костић“, ЗУС „Коријени“...)
7. У сарадњи са другим организацијама школа обезбеђује простор за спортске тренинге у којима учествују наши ученици
8. Школа сваке године организује обуку пливања за ученике другог разреда
9. Учествујемо на Фестивалу науке „Физи-Бизи“ у Сомбору

5.2.4. Ученици са сметњама у развоју и инвалидитетом учествују у различитим активностима установе.

Ученици са сметњама у развоју учествују у активностима које планира школа у складу са својим могућностима. Сви ученици са потребом за подршком учествују у културним активностима : присуствују представама и приредбама (и укључују се као актери у приредбама; нпр. свирање клавира), учествују у свим активностима за Дечију недељу, излетима, посетама другим институцијама и сл.

5.3. У школи функционише систем заштите од насиља

5.3.1. У школи је видљиво и јасно изражен негативан став према насиљу.

У школи се по питању изражавања негативног става према насиљу организују превентивне и интервентне активности. Прошле школске године реализован је низ превентивних активности :

- На часовима одељенских старешина обрађивана је тема ненасилне комуникације
- На часовима одељенских старешина обрађивана је тема развоја социјалних вештина ученика

- Организован је низ едукативних излета и посета, предатава, радионица... (подаци о томе налазе се у Извештају о реализацији годишњег плана рада школе, на сајту и фејбук страници школе, у летопису)

Интервентне активности реализоване су у складу са Протоколом. Након интервентних активности спровођен је појачан васпитни рад са ученицима у сарадњи са родитељима.

У упитнику спроведеном прошле школске године наставници су изнели став да се у нашој школи негативан став према насиљу изражава кроз : састанке тимова, разговоре са родитељима и децом, упознавањем колектива и родитеља са случајевима насиља, кроз радионице са ученицима, саветовање ученика, интервентне активности, примену правилника о васпитно-дисциплинској одговорности, кроз обуку на платформи „Чувам те“, указивањем на позитивне поступке ученика.

У упитнику спроведеном међу родитељима у школској 2023/24. години, 76% родитеља сматра да је у нашој школи довољно јасно изражен негативан став према насиљу. Родитељи сматрају да се тај став највише изражава кроз честе разговоре са децом, едукацијом о ненасилној комуникацији, укључивањем педагога и психолога у код мањих проблема, дежурством наставника, разговорима са родитељима и укључивањем школског полицајца. Родитељи су изнели и став да са ученицима треба још више разговарати на тему превенције насиља и начина реаговања на насиље и да у то буду укључени, осим запослених у школи (ОС, стручна служба) и стручњаци ван школе, да је потребно обезбедити додатне камере и сталну присутност школског полицајца.

У упитнику спроведеном међу ученицима 92% ученика исказује став да се осећа безбедно у нашој школи. 32% ученика сматра да су били жртва насиља у школи а као најчешћи облик насиља истичу вербално насиље. Ученици се слажу са родитељима да је потребно више разговарати са ученицима о насиљу, обезбедити више камера и полицајца у школи.

Препоруке :

- Интезивирати разговоре и едукацију ученика на тему насиља
- Размотрити могућност обезбеђивања већег броја камера и школског полицајца

5.3.2. У школи функционише мрежа за решавање проблема насиља у складу са Протоколом о заштити деце/ученика од насиља, злостављања и занемаривања у образовно-васпитним установама.

Школа има дефинисану унутрашњу и спољашњу заштитну мрежу. На општим родитељским састанцима одржаним током првог полугодишта школске 2023/24. године родитељи су упознати са платформом „Чувам те“, Протоколом поступања и заштитном мрежом и овлашћењима и обавезама чланова заштитне мреже. Један део родитеља је на састанцима изнео став да и ученике треба боље упознати са Протоколом и заштитном мрежом. У упитницима је 70% испитаника рекло да не зна да у школи постоји Тим за заштиту деце од насиља.

Препорука :

- Упознати ученике детаљније са врстама насиља, Протоколом поступања и заштитном мрежом

5.3.3. Школа организује активности за запослене у школи, ученике и родитеље, које су директно усмерене на превенцију насиља

Већина родитеља се укључује у рад школе путем родитељских састанака и индивидуалних контаката. Део родитеља учествује у реализацији амбијенталне наставе.

Родитељи ученика другог разреда сваке године укључују се у реализацију обуке пливања. Родитељи ученика четвртог разреда учествују у креирању и праћењу припреме ученика за предметну наставу и реализацији завршних активности четвртог разреда и припреме за пријем првака. Родитељи ученика осмог разреда су сваке године активни у реализацији завршних активности и прославе мале матуре ученика. Сваке године поједини родитељи актуелних или бивших ученика донирају наставна средства школи и награду за ученика генерације. Чланови Савета родитеља се активно укључују у планирање развоја школе. Пре две године предложили су акцију тзв. Ученичког динара да би се средства прикупљена могла искористити за набавку пећи за припремање ученичке ужине. Родитељи ученика који су уједно и чланови риболовачког друштва „Амур“ иницирају сусрете у објектима друштва на Великом бачком каналу.

Школа организује активности за запослене и ученике везане за превенцију насиља. У последње две године запослени се обучавају и на националној платформи за превенцију насиља „Чувам те“. Родитељима је указано на могућности за њихово информисање и едукацију на овој платформи.

Родитељи су ове године у упитнику изразили интересовање да се укључе у заједничке радионице у школи (на тему ненасилне комуникације, уметничке радионице) и у урганизацију спортских догађаја и излета.

Препорука :

-Планирати заједничке активности са родитељима (бар две годишње) – унети у све планиране активности позив за учешће родитеља

5.3.4. Школа организује посебне активности подршке и васпитни рад са ученицима који су укључени у насиље (који испољавају насилничко понашање, трпе га или су сведоци).

За ученике укључене у други и трећи ниво насиља реализује појачан васпитни рад а за трећи ниво и индивидуални план заштите.

5.4. У школи је развијена сарадња на свим нивоима

5.4.1. У школи је организована сарадња стручних и саветодавних органа.

Да.

5.4.2. Школа пружа подршку раду ученичког парламента и другим ученичким тимовима.

У школи се сваке године формира Ученички парламент који чине по два ученика сваког одељења седмог и осмог разреда – укупно 8 ученика. Састанци Парламента су јавни и може да им присуствује било који ученик или запослени у школи. Парламент бира председника и његовог заменика и по једног представника који ће присуствовати седницама Школског одбора и Тима за заштиту деце од насиља.

Чанови Тима износе своје иницијативе које се у већини случајева реализују.

5.4.3. У школи се подржавају иницијативе и педагошке аутономије наставника и стручних сарадника.

Поштују се иницијативе за реализацију ваннаставних активности, за набавку наставних средстава, учешће у конкурсима, сарадњу са другим институцијама, конкурисање за пројекте на националном и европском нивоу и сл.

5.4.4. Родитељи активно учествују у животу и раду школе.

О заједничким активностима родитеља и школе је већ било речи у оквиру других индикатора.

Препорука :

-Планирати активности са родитељима (бар две годишње)

5.4.5. Наставници, ученици и родитељи организују заједничке активности у циљу јачања осећања припадности школи.

О заједничким активностима родитеља и школе је већ било речи у оквиру других индикатора.

Препорука :

-Планирати активности са родитељима (бар две годишње)

5.5. Школа је центар иновација и васпитно-образовне изузетности

5.5.1. Школа је препознатљива као центар иновација и васпитно-образовне изузетности у широј и ужој локалној и стручној заједници.

Школа у неколико последњих година покушава да уведе иновације. 2019. године је покренут Европски пројекат мобилности који је усмерен на савремене методе учења, употребу ИКТ-а у настави и на инклузивни приступ у настави. Активности у оквиру овог пројекта промовиране су на сајту школе, родитељским састанцима, локалним новинама а представљене су и на састанку у Центру за стручно усавршавање у Сомбору. У оквиру овог пројекта, које је завршен 31.12.2022. године реализован је велики број часова и других активности уз примену ИКТ-а и инклузивни приступ.

Наши наставници су прошли кроз обуке од националног интереса : Настава оријентирана на исходе и Дигитална учионица.

Школа је учесник у еТвининг пројектима и има Националну ознаку квалитета.

Ове школске године планирамо конкурисање за Еразмус+ пројекат за мала партнерства.

Школа је у последње четири године знатно унапредила материјално-техничке услове рада наручито оне који доприносе дигитализацији и употреби ИКТ-а у настави.

5.5.2. Наставници континуирано преиспитују сопствену васпитно-образовну праксу, мењају је и унапређују.

У упитнику спроведеном у школској 2022/23. години наставници су набројали следеће начине самовреновања сопствене праксе : самокритику, самопроцену, коришћење повратне информације након посета часовима, разговоре са колегама и размену искуства, постигнућа ученика, резултате анкета спроведених међу ученицима и родитељима, примену правилника о самовренодвању.

Наставницима се након посета часовима даје повратна информација и савети за унапређење рада у настави. Врше и самоевалуацију посећених часова на основу протокола за праћење наставе који садржи све индикаторе квалитета.

Наставници наводе да иновације у своју наставну праксу уводе кроз : употребу дигиталних наставних средстава, кроз самостална истраживања или употребом искуства колега, применом знања стечених на семинарима, на основу интересовања ученика, праћењем предлога издавача уџбеника.

О потреби унапређивања овог индикатора биће више речи у оквиру евалуација ОК 2 : Наставе и учења где ће бити изнете и препоруке за даљи рад.

5.5.3. Наставници нова сазнања и искуства размењују са другим колегама у установи и ван ње.

Наставници своја искуства са семинара, екскурзија, излета... деле са колегама у оквиру школе на састанцима Стручних већа и на Наставничким већима.

5.5.4. Резултати успостављеног система тимског рада и партнерских односа на свим нивоима школе представљају примере добре праксе.

У школи постоји неколико Тимова који добро функционишу : Тим за заштиту деце од насиља, Стручни тим за инклузивно образовање, Тимови за самовредновање.

5.5.5. Школа развија иновативну праксу и нова образовна решења на основу акционих истраживања

Школа настоји да иновира праксу на основу резултата упитника који се спроводе међу ученицима, наставницима и родитељима, путем анализе наставне праксе, путем европских пројеката.

III Препоруке за даље унапређивање ОК 5 : Етос

1. Интензивирати едукацију ученика о врстама и нивоима насиља, заштитној мрежи и начинима реаговања у ситуацијама насиља
2. Направити Безбедоносни кутак у свакој згради
3. Повећати број камера
4. Упутити захтев за школског полицајца
5. Повећати број заједничких активности са родитељима

Јануар 2024.

Педагог
Сања Чавић